

YOSHLAR O'RTASIDA TA'LIMGA NISBATAN ISHTIYOQINI ORTTIRISH YO'LLARI

Davronova Diyora Shuxrat qizi

Samarqand davlat chet tillar instituti 2-kurs talabasi

Zubaydova Nilufar Nematullayevna

Ilmiy rahbar: SamDCHTI o'qituvchisi

Annotatsiya: *ushbu maqola yoshlar o'rtasida ta'limga nisbatan ishtiyoqni oshirishning samarali usullarini ko'rib chiqadi. Ta'lim jarayonida yoshlarning qiziqishini oshirish, ularni faol ishtirok etishga undash va o'qish motivatsiyasini kuchaytirish muhim ahamiyatga ega. Maqolada interaktiv ta'lim usullari, texnologiyalardan foydalanish, motivatsiya va rag'batlantirish, ijtimoiy tadbirlar, ota-onalar va o'qituvchilar bilan hamkorlik, ilmiy tadqiqotlarga jalb qilish, kreativ fikrlarni rag'batlantirish, ta'limdagi mavzulararo integratsiya, kitob o'qishga rag'batlantirish va ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish kabi turli strategiyalar taqdim etiladi.*

Kalit so'zlar: *yoshlar ta'limi, motivatsiya, texnologiyalar, rag'batlantirish, kreativ fikrlash, ijtimoiy tarmoqlar, faol ishtirok, o'quvchilar roli, ijtimoiy tadbirlar, ta'lim innovatsiyalari.*

Mamlakatimizda barkamol avlodni voyaga yetkazish, ularning bepul ta'lim olishi, kasb-hunar o'rganishi, tadbirkorlik faoliyati bilan shug'ullanishi, iqtidorini namoyon etishi uchun barcha imkoniyatlar yaratilgan. O'g'il-qizlarning vatanga muhabbat, istiqbol g'oyalariga sadoqat, milliy g'urur, istiqbol tuyg'ularini mustahkamlash hamda bilim salohiyatini yuksaltirish biz pedagoglar zimmasiga katta mas'uliyat yuklaydi. Bilimli va yetuk ma'naviyatli yoshlarni kamolga yetkazishda ta'lim muassasalarining oila va mahalla bilan hamkorligi katta rol o'ynaydi. Yoshlar o'rtasida ta'limga nisbatan ishtiyoqni orttirish, zamonaviy jamiyatning eng muhim vazifalaridan biridir. Ta'lim, nafaqat bilim olish jarayoni, balki shaxsiy rivojlanish va ijtimoiy hayotga faol ishtirok etish uchun zarur bo'lgan asosiy omildir. Yoshlarning ta'limga bo'lgan ishtiyoqini oshirish, ularning kelajakdagi muvaffaqiyatlari, ijtimoiy faolliklari va shaxsiy o'sishlari uchun muhimdir. Bugungi kunda yoshlar ko'plab qiyinchiliklarga duch kelmoqda: raqobatbardosh bo'lish, texnologiyalar bilan ishlash, ijtimoiy tarmoqlarda faol bo'lish va boshqa ko'plab muammolar. Shu sababli, ta'lim jarayonida interaktiv metodlarni qo'llash, motivatsiyani oshirish va yoshlarni o'z qiziqishlariga mos keladigan bilimlar bilan ta'minlash zarur. O'qituvchilar, ota-onalar ko'pincha o'quvchilarni qanday rag'batlantirish va ularni o'rganishga qiziqtirish haqida o'ylash uchun ko'p vaqt sarflashadi. Biroq, ko'pincha, eng oddiy yo'l e'tibordan chetda qoladi - o'quvchilarni o'zlarining o'quv joylarini yaratishga jalb qilish. Yaxshi o'quvchilarni tarbiyalashda o'qituvchilar va ota-onalar yo'l qo'yishi mumkin bo'lgan eng katta xatolardan biri bu ularning o'rganishini sinfda cheklashdir. Ko'pincha maktab ta'limning asosiy manbai hisoblanadi, ammo ijtimoiy, intellektual va akademik o'sish

sinf devorlaridan tashqarida bo'lishi kerak, bu ularga parvoz qilish va yangi cho'qqilarga ko'tarilish uchun qanot beradi! Ushbu maqolada keling, talabalarning o'rganishga qiziqishi uchun eng yaxshi 11 strategiya haqida gaplashamiz! Talabalarni jarayonga qo'shish bo'yicha ba'zi maslahatlar .O'qish muhitini rivojlantiring:ko'pincha o'qishga qiziqqan o'quvchilarda ham o'rganishga muhabbat paydo bo'lishi kuzatiladi, chunki ular cheksiz imkoniyatlar va imkoniyatlarni kashf qilishni xohlashadi. O'qish ularga nafaqat boy lug'atni rivojlantirishga yordam beradi, balki rasmiy muloqot va tushunchalarni qayta ishlashga yordam beradi. Bolaga tez-tez kitob o'qish va uni ovoz chiqarib o'qishga majburlash uyda ham, maktabda ham o'qish uchun muhit yaratadi. Bolalarga o'zlari kitob tanlashlariga va majburlash o'rniga ular uchun qiziqarli qilishlariga imkon bering.Iloji boricha bolani javobgarlikka torting:ta'lim haqida gap ketganda, ba'zi bolalar faqat hukmronlik va ko'rsatmalarni boshdan kechirishadi. Agar bola juda ko'p nazorat qilinsa, ular ko'pincha o'zlarini o'rganishdan uzoqlashadilar. Bolalarga har doim tartibga solinish o'rniga, o'zlarining ta'lim tajribasiga ega bo'lishlariga ruxsat berish kerak. Bola o'z ta'limini qanchalik ko'p nazorat qilsa va o'z hissasini qo'shsa, ular o'rganishga ko'proq qiziqadi va rag'batlantiriladi.Ochiq va samimiy muloqotni rag'batlantirish: bola bilan ochiq va samimiy muloqotni rag'batlantirish, u o'zini qulay his qilish va hamma narsa haqida o'z fikrini baham ko'rishning kalitidir. Ular o'zlarining fikrlari muhimligini va e'tiborga olinishini bilganlarida, ular o'zlarini xotirjam his qilishadi va yanada ko'proq ochiladilar. Farzandingizning qiziqishlariga e'tibor qarating:agar o'rganish bolalarni o'zlari qiziqtirgan narsaga jalb qilsa, o'rganish ular uchun qiziqarli bo'ladi va ular buni intiqlik bilan kutishadi. Boladan qaysi mavzu uni ko'proq qiziqtirayotganini so'rang va shu mavzuga oid kitoblarni toping.Har xil turdagi ta'lim uslublarini rag'batlantirish:har bir bolaning o'rganish uslubi har xil va to'g'ri yoki noto'g'ri uslub yo'q. Qaysi texnika bolaga qulay bo'lsa, uni rag'batlantirish kerak. Ta'limning ettita asosiy uslubi mavjud: vizual, audio, og'zaki, jismoniy, matematik, ijtimoiy va yolg'iz. O'rganishga bo'lgan ishtiyoqingizni baham ko'ring: yangi narsalarni o'rganishga kelganda, ishtiyoq, albatta, o'chib ketadi. Bolalar, albatta, sizdan ilhom olishadi va agar u ota-onalar,o'qituvchilar o'rganishga ishtiyoq bilan qarashlarini ko'rsa, ular xuddi shu xususiyatga amal qilishadi. Har doim bolaga o'rganish qiziqarli yangi kashfiyotlar sayohati ekanligini ayting. Har bir imkoniyatdan foydalaning va yangi ma'lumotlarni toping va bolangiz sizning izingizdan yurishini ko'ring.O'yinga asoslangan ta'lim asosiy hisoblanadi: o'yinga asoslangan ta'lim chuqurroq o'rganish va kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish imkoniyatlarini beradi. Bu bolalarni ko'proq o'rganishga undaydi. Bola o'yin bilan shug'ullansa, uning ongi yangi narsalarni o'rganish zavqini his qiladi. Bu jamoaviy ta'limning eng katta omilidir. Biz ko'pincha o'yinlarda bolaning raqobatbardosh ruhi paydo bo'lishini ko'ramiz va ular buni o'zlari yoki jamoa uchun yutib olishadi. Ular yuqori saviyada o'ynashni va hammadan o'zib ketishni xohlashadi. Bu bolalarni o'rganishga undaydigan yangi g'oyalar, tushunchalar va bilimlarni kiritishning ajoyib usuli. Bolaga tartibli bo'lishiga yordam bering:bolaga tartibni saqlashga yordam berish, albatta, uni o'rganishga undaydi. Kichkina yoshdagi bolalar biroz tartibsiz bo'lib, ular topshiriq yoki loyihani o'z vaqtida tugata olmasalar,

umidsizlikka va tashvishlanishga olib keladi. Agar bola tartibli bo'lsa, u o'zini nazorat ostida his qiladi, kamroq siqiladi va o'rganishga undaydi. Har doim yutuqlarni nishonlang:ularning katta yoki kichik bo'lishidan qat'i nazar, erishgan yutuqlarini nishonlash va e'tirof etish ularning ma'naviyatini yuksaltirishda katta xizmat qiladi. Bu ijobiy muhit yaratadi va ularni o'rganishga va o'zlarini yaxshiroq qilish uchun sinab ko'rishga undaydi. Bu muzqaymoq olish yoki butun sinf oldida ularni qadrlash kabi kichik bo'lishi mumkin.Kuchli tomonlarga e'tibor qarating:bolalar ko'pincha oxirgi marta qilganidan ko'ra ularni bajarishga undaydigan turtki yoki turtki kerak. Zaiflikka e'tibor qaratishning o'rniga, ularga o'z kuchlari haqida ma'lumot bering va agar ular bir sohada yaxshi natijalarga erisha olsalar, ular eng yorqin porlash salohiyatiga ega ekanligini ayting.Har bir kunni o'quv kuniga aylantiring: Har bir kunni o'quv kuniga aylantirish bolaga sinfda, uyda yoki qarda bo'lishidan qat'i nazar, yangi narsalarni (qanchalik kichik yoki oddiy bo'lishidan qat'iy nazar) o'rganish uchun ichki motivatsiyani rivojlantirishga yordam beradi. Shunday qilib, bolalarni o'quv jarayoniga jalb qilishning oddiy, ammo samarali usullarini sinab ko'ring va ular uchun ham yoqimli tajribaga aylantiring. O'z ta'limini o'z zimmasiga oladigan, mas'uliyatli bo'lib, yangi narsalarni o'rganishga va kashf qilishga intiladigan bolalar.

Yoshlar o'rtasida ta'limga nisbatan ishtiyoqni oshirish uchun bir qator samarali strategiyalarni amalga oshirish zarur. Interaktiv ta'lim usullari, zamonaviy texnologiyalar, mentorlik, ijtimoiy loyihalar, ota-onalar bilan hamkorlik va ijodiy faoliyatlar — bularning barchasi yoshlarning ta'limga bo'lgan qiziqishini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Kelajakda bunday yondashuvlar muvaffaqiyatli va mas'uliyatli shaxslarni tarbiyalashga yordam beradi. Ta'lim jarayoniga faol ishtirok etgan yoshlar nafaqat o'zlari uchun, balki butun jamiyat uchun foydali bo'lishadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOT VA HAVOLALAR:

1. Orakbayevna, K. D., Normuminovich, M. va Muxiddinovna, M. Z. (2021). Ona tili bo'lmaganlar uchun ingliz tilini o'qitish metodikasi. Tilshunoslik va madaniyat sharhi, 5(S3), 1721-1725.
2. Zubaydova N. (2022). Semantic Characteristics of the English and Uzbek Languages. e-ISSN : 26203502 p-ISSN : 26153785 International Journal on Integrated Education Volume 5, Issue 6, Jun 2022 | 357Copyright (c) 2022 Author (s).
3. Orakbayevna, K. D. (2022 yil, fevral). INGLIZ, O'ZBEK VA RUS TILLARIDA TAKSISSHNING SINTAKTIK VA SEMANTIK XUSUSIYATLARI. Konferentsiya zonasida (145-147-betlar).
4. Bo'rixadjayeva, M. S. (2023). YANGI O'ZBEKISTONDA TA'LIM.
5. MUASSASALARIDA BERILAYOTGAN E'TIBOR VA TALABALARNI IMLIY FAOLYATGA YO'NALTIRISH. PEDAGOGS jurnali, 28(1), 68-75.
6. <https://www.jbcnschool.edu.in/blog/students-interest-in-learning/>